

Mutató

A Békéscsabai Keresztyén Ifjúsági Egyesület kiadványa
I. évfolyam 5. szám – 2009.

Te is félsz a csendtől?

A szobádban nézed a tévét, a konyhában, miközben főzöd az ebédet, szól a rádió, ha kilépsz a teraszra, a szomszéd magnetofonja hallatszik át, s ha utazol, a füledben a fülhallgató, s a kedvenc zenei stílusod képviselőinek számait hallgatod. Mindig, mindenhol, minden helyzetben valamilyen hanghatás éri a hallójáratodat.

Jó ez így? – kérdem én tőled és magamtól is.

S már hallom is a különböző válaszokat, amelyek talán kissé általánosak, de a mai fiatalság számára kézenfekvők.

Persze, hogy jó, kikapcsol, ellazít, magamra ismerek a zenében, egy teljesen más világban vagyok olyankor, nem tud senki sem bántani a szavaival, nem kell gondolkodnom...

Kellenek a hangok, külső hatások, a némaság frusztráló. A hanggal könnyebb bánni. A „hangtalan” élet boldogtalannak, magányosnak,

üresnek tűnik, s éppen ezért mentjük magunkat az ilyen helyzetektől. Nem vagyunk képesek naponta fél órát sem üldögelni a szobánkban némán a némaságban. Nem azért, mert nincs rá időnk, hanem mert nem akarunk. Rettegünk a gondolatainktól, az érzéseinktől. S a legjobb megoldás erre a muzsika, a hangok. Figyelmünk másfelé terelődik, más kerül a középpontba, s így mindjárt nem kell

önmagunkkal törődni. Pedig minden e mögött van. A szeretet, a titok, a béke, a küzdelem, a harmónia, a szépség, a jószág, a méltóság, az emlék. Mi mégis a lármával teli világot választjuk nap mint nap. Vajon miért tesszük? Mert csak ezt tudja kínálni a világ? Vagy mert nekünk tényleg erre van szükségünk? A néma dialógusaink nem érnek többet a hangnál?

LKG

Te mit választanál?

(Apa csak egy van)

„Bezzeg a mi időnkben...”. Hány-szor elhangzottak már ezek a szavak az elmúlt évszázadokban! Nekem úgy tűnik, a mai fiatalokat még több kritika éri, mint valaha. „Ezek fogják megkeresni a nyugdíjunkat?” – hitetlenkedett egy ismerősöm nemrégiben, arra akarva utalni, hogy szerinte a mai fiatalok nem képesek keményen dolgozni, céljaikért megküzdeni. Hányszor találkoztunk már a mai fiatalokra vonatkozó legyintő kézmozdulattal. Őszintén, én magam is olykor közel állok ehhez a felfogáshoz. Tényleg ennyire nem életrevalók ezek a mai srácok?!

De tisztában vagyunk azzal, hogy milyen döntésekkel kell szembenézniük ezeknek a kamaszoknak. Még mi,

azt, hogy hányféle termék közül választhatunk, hányféle program kínálkozik ma egy nagyvárosi polgár számára Európában. Ma már nem tudok csak úgy joghurtot venni, hiszen előzetesen tisztázom kell a családom tagjaival a vásárolandó termék márkáját, zsírtartalmát, ízét, csomagolását, hogy milyen akció jár hozzá, és hogy hol a legérdekesebb megvásárolni.

Az Internet ma már szó szerint az orruk elé hozza az egész kerek világot az összes szépségével, rondaságával, élvezetével, agressziójával és bűnével. Míg e sorokat írom, a U2 előző napi koncertjét hallgatom az Interneten. Élőben lehetett látni őket egyenes adásban Pasadenából (Kalifornia, USA), és most bárki megtekintheti ingyen a YouTube-on (www.youtube.com/U2) az egész előadást. A koncert majdnem két és fél óra hosszú, és egy 360 fokban mutató kivetítőt is alkalmaznak.

Most válassz! Ez ordít a képünkbe nap mint nap, legyen szó árutermékről vagy egyéb lehetőségről.

Ebben a világban élnek a mi gyermekeink is, és nem mindig a jó és a jobb közül kell választaniuk.

Hadd osszak meg két mai, helyi

középkorú szülők is olykor beleszédülünk az életünket körülvevő lehetőségek áradatába. Nézzük csak a vásárlásaink lehetőségeinek számát,

történetet a kedves olvasóval, hogy a mai kamaszok döntési helyzetét egy kissé jobban, és az én szempontom szerint is megvilágítsam.

Mindkét történet ugyanazon a napon történt, egy meglepően hideg, októberi reggelen, és mindkét esetben az apa lett megszólítva, hogy a döntésben segítsen.

A tizenhat éves kamaszlány a helyi elitgimnázium tanulója volt. Nővérkéje már főiskolára járt egy másik nagy városban, így ebben a tanévben a hétköznapiakat többnyire egyedül töltötte a lányszobában – az egyedül-

lét szabadságával, felelősségével és magányával. Az első hónap minden gond nélkül telt. Példásan teljesített, sosem hiányzott. Aztán közvetlenül az őszi szünet előtti héten, az egyik reggel elaludt és lekészte a nulladik órát.

– Semmi baj, előfordul az ilyen. Mondjuk velem is megtörtént már – gondolta az édes jó apukája. Azonban pár nappal később újabb elalvásos késés következett be, ráadásul

már a második óráról való elkésés veszélye is fennforgott.

– Mit mondjak a portán? – kérdezte az apját a lány.

– Mit lehet ilyenkor mondani? – gondolkodott magában az apa. – Házugságot adjak gyermekem szájába, mondjak bagatell dolgokat: lerobbant a kocsid, nagy volt a dugó? Vagy csak egyszerűen azt, hogy elaludtunk?

A válasz csak egy halk elkészítés volt.

Csak pár utcányival arrébb és pár órával korábban a majdnem nagykorú fiú beszélgetett az apjával. (Édesapjának tekintette a férfit, de mindketten tudták az igazságot: nincs közöttük vérrokonság, valamint hogy a srác már eddig többet kapott a nevelőapjától, mint amit a rég nem látott édesapja valaha is adhatott volna.)

Jóban voltak. Sokszor fordult már a nevelőapához segítségért, sokat beszélgettek. Most azonban valahogy más volt ez a szóváltás. A srác már napok óta kerülte a férfit, kezével a szája előtt motyogott valamit, ha mégis összefutottak.

– Valami nem stimmel – gyanakodott a családfő. – No, de majd csak kiböki.

Most jött el az idő, reggeli közben.

– Már egy ideje el akartam monda-

ni... – szólalt meg az erős vállú, kék szemű, szőkésbarna hajú, gyerekkepű, magas fiú. A férfi sejtette, hogy a mobilról van szó. Pár napja vették használaton a nagyon komoly készüléket. Még költöttek is rá, felturbózták. Ilyen jó gépe még nem volt a srácnak. Amikor két napja az apa rákérdezett, mi van a telcsijével, akkor a válasz homályos volt, megnyugtató igyekező, de nem túl magabiztos:

– Valamilyen Sony Ericssonra cserélem.

– Pedig minden márka minden típusát kívülről tudja, és percekig tud azokról beszélni – válaszolt magában a férfi.

– Egy haverom hozott össze minket. Fűvet ígért cserébe. Az a biznisz, ha én adom tovább, úgy lehet jól keresni – kezdte a történetet a kamasz. A levegő megfagyott a csendes konyhában, a hagymás rántottafalat megállt a szájban. Mintha beborult volna.

– Még nem jött meg az anyag, pedig több nappal korábban ígérte. Lehet, hogy így jó, mert már nem is akarom annyira. Tudom, te nem nagyon örülsz ennek – fakadt ki a fiú.

Az apa próbált nyugodt maradni, de ez egyre nehezebb volt: egy 45-ös bakancs rúgását érezte a gyomrában, a nyelve a nyelvpadlására tapadt.

A férfi hosszan beszélt. Felvázolta, mi történhetne a fiú álmaival, terveivel, a katonai pályával, saját álmokkérőjével, a csinos csajok becserkészésével, ha rosszul sülné el a biznisz, és rendőrségi ügy lenne belőle. Elmondta, várhatóan hogyan reagálna a család többi tagja: anya és a két lánytestvér.

A szőke fiút kemény fából faragták, de most egy könnycsepp jelent meg kék szemében, és néma csöndben ült a félig kihűlt rántotta felett.

– Három választási lehetőség van, miután a fűvet visszautasítottad, mert hogy ugye az nem kérdés – tisztázott az apa.

– Visszakéred a telcsit. Ha még sincs meg, akkor kérsz egy akármiféle telefont helyette. Ha nem kapsz vissza semmit, akkor tekintsük ezt tanulópénznek. A harmadik eshetőség, hogy én is beszállok, és felkeresem a kis barátunkat.

A fiú valószínűleg most már tisztábban látott. Kissé megnyugodott.

Már csak döntenie kell.

Kínálatunk

Irodalmi Kávéház

Irodalom és kávé együtt – már eleve nem hangzik rosszul, de ha még zene és lelki út-
ravaló is társul hozzá, a finom sütikről és ba-
rátokról nem is beszélve, az már túlzás.
Mégis van ilyen hely! A KIE Irodalmi Kávé-
házának kínálata: vers, próza, klasszikus és
könnyűzene, kiállítások, olykor tánc, a
szünetben találkozások, beszélgetések kávé
és tea mellett.

Nyitott Ház

A KIE Kinizsi utcai háza hétfőn és szer-
dán helyet kínál Neked és barátaidnak. Ülj
be egy teára, nézd meg leveleidet, lépj be
egy pinyó- vagy billiárdpartira, gitározz, ze-
nélj, ha kedved tartja! Szabad idődet töltsd

ná-
lunk!

Nyitott ház

A hely adott.
Mi kell még?!
Az is van!

hangulat
pingpong
tea
gitár
internet
társasjáték
mini biliárd
fiatalok

Hétfőn és szerdán 14.30-18.00
Békéscsaba, Kinizsi u. 11. az udvarban
<http://www.kie.hu/bekescsaba>

Az idei tanévben újraéled a békéscsabai

Ten Sing!

Kreativitás
Együttműködés • Alkotómunka • Sokszínűség • Önmegvalósítás • Tehetség • Stílus • Kavalkád • Játék

Kultúra
Zenekar • Ének • Dráma • Tánc • Show • Hangulat • Kikapcsolódás • Koncertek • Nemzetközi kapcsolatok

Krisztus
Kereszténység • Lelki élet • Értékek • Elfogadás • Közösség • Ötthonteremtés • KIE

Próbát vasárnaponként tartunk
14 órai kezdettel
Helyszín:
Keresztyén Ifjúsági Egyesület
Békéscsaba, Kinizsi u. 11.

Ismerj meg minket, tartsz közénk!
Ehhez nem kell profi zenésznek, énekesnek, színésznek vagy
táncosnak lenned, elég, ha érdekel valamelyik!

www.kie.hu/bcs/ts

Miért tensz-lengsz,
miért nem „tenszingsz”?

Támogató: GYIA

Klub

Fiatalok találkozóhelye szombat estén-
ként. Játék, film, büfé, úti beszámolók, piz-
za-, palacsintapartik, beugró, pingpong,
minibilliárd, darts. Jó hangulat, füst és alko-
hol nélkül. „Élet, barátok, zene, kikapcsoló-
dás, lélek. Egy pont a mindenségben!”

Impresszum:

Kiadja a Békéscsabai Keresztyén Ifjúsági Egyesület;
Főszerkesztő: Szikora István, Felelős szerkesztő: Szikora
Mihály

Munkatársak: Balogh Sándor, Bonnyai Anna, Bonnyai Esz-
ter, Bonnyai Sándor, Flender László, Füzesi Judit, Hrabov-
szki Rita, Kovács Dávid, Lipták Kata, Rébéli-Szabó Tamás,
Szikora Mihályné

Honlap: www.kie.hu/bekescsaba

Címünk: 5600 Békéscsaba, Kinizsi u. 11.

A kiadvány a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram támogatásá-
val valósult meg.

Ütős csabaiak

Újabb szezont kezdett el a Békéscsabai Női Röplabda Sport Egyesület az Extraligában, azaz a sportág hazai élvonalában. A klub idén ünnepli megalakulásának 10. évfordulóját, így ebben a jubileumi évadban emlékezetes teljesítményt szeretne nyújtani.

Mindenki reménykedik ebben, főként a csapat vezetőedzője, Nagy Attila, aki már 2001 óta dolgozik a békéscsabai egyletnél. Nemi túlzással élve a röplabda ott csörgedezik az ereiben, hiszen szülei révén nagyon korán megismerkedett a játékkal, majd elsajátította az edzői szakma fortélyait, és immár 9 éve szoros együttműködésben dolgozik Kormos Mihály másodedzővel. Nyugodtan állíthatjuk, hogy értő kezekben van a csabai csapat, mert az edző ars poeticájával (Goethe: „Korlátok között mutatkozik meg, ki a mester.”) élve nagyszerű, egymásért küzdő, kitartó közösséget alakított ki, ahol megfelelő egyensúlyt alakított ki a kemény munka és a pihenők között. Ha ezt megfelelően használja ki a gárda, akkor a munka gyümölcse sem fog elmaradni. A klub kiemelt figyelmet fordít a játék népszerűsítésére a városban, hiszen a tavalyi szezonban minden korosztályos bajnokságban a legjobb négy közé jutott, ami a magas színvonalú utánpótlást igazolja. Fontos a helyi médiában való megjelenés, mert így nyílik lehetőség a klub bemutatására, egyre több szimpatizáns, szponzor megnyerésére. Ezt segíti a minden igényt kielégítő honlap, amely az érdeklődők rendelkezésére áll. Emellett évről évre egy színes kiadvánnyal kedveskednek a szurkolóknak. A csapat kiváló egyveleget alkot a felnőtt, rutinos, valamint a fiatal, feltörekvő játékosokkal, ezáltal sokra hívatott a 12 főből álló keret, Fésüs Erzsébet csapatkapitánnyal a soraiban. Ezt alátámasztja, hogy jelenleg is több korosztályos válogatott játékos szerepel a BRSE-ben. Az idény elején sérülések hátráltatták a csapatot, hiszen Nagy Attila az utóbbi időben 10 csapattaggal készül a mérkőzésekre. A legnagyobb erősségük a támadójáték, amelyet jól kiegészít a megfelelő mezőnymunka, azonban a nyitás (szerva) még javulásra szorul. A mérkőzések nagy része fejben dől el, azaz mentálisan is erősnek kell lenni, ami koncentrációban és fegyelemben mutatkozik meg. Nem mindig sikerül maximálisat nyújtani a lányoknak ebben a játékelemben, így előfordul, hogy ez okozza a csapat veszét. A csabaiak minden erejükkel azon vannak, hogy rutint szerezzenek, és minden mutatóban az aktuális ellenfél fölé nőjenek. A legutóbbi hazai mérkőzésen már látható volt az előrelépés. Nehéz mérkőzésen a hasonló játékezőt képviselő Nyíregyháza ellen a döntő szettben esélyt sem adott vetélytársának: 15–4-es játszmával 3–2-re megnyerték a csatát. A mérkőzést látva biztosak lehetünk benne, hogy még sok örömet okoznak nekünk a viharsarki röplabdások!

„Ilyen tavasz csak egy volt az életemben”

Talán a kedves olvasóban is felmerül a kérdés, hogy milyen tavaszról hadovál nekünk ez a jóember most, november elején. A kérdésfeltevés tökéletesen jogos, hiszen lassacskán csípős hideg hajnalokra kell ébrednünk, és fokozatosan el kell viselnünk a zord, késő őszi szelek pofonjait az arcunkon! Természetesen tovább is folytathatnám a november kellemetlenségeinek ragozását, de e cikk megírásánál nem ez a feladatom.

Egy olyan őszi kulturális programra szeretném felhívni az olvasók figyelmét, amely több szempontból is izgalmasnak ígérkezik. Először is azért, mert egy olyan történelmi időutazásra invitálja a résztvevőket, amelynek témája méltán tölt el büszkeséggel minden magyar embert, ebben a csöppet sem dicsőséges jelenkorban. Egy olyan korszakba kalauzol, amely megdobogtatja szívünket, elvarázsolja gondolatainkat, és megragadja a képzeletünket. Egy olyan időszakba, amelynek hatására számtalan örök életű vers, regény, festmény, illetve egyéb művészeti alkotás született. Másrészről pedig, ez a program egy kis tavaszi melegséget lophat nyirkos, fázós téli hétköznapiinkba, hiszen egy olyan tavaszra emlékeztet, mely múlhatatlan történelmi jelentőséggel és értékkel bír.

Igen! Az 1849-es tavaszi hadjáratról van szó, az 1848/49-es forradalom és szabadságharc legdicsőségebb és legnagyobb időszerűbb időszakáról. 1849. április 2-től május 21-ig tartó szűk két hónap alatt a magyar seregek óriási katonai sikereket értek el. A frissen szervezett honvédhadsereg győzelmes ütközetek sorozatával gyakorlatilag kiszorította az országból a császári sereg jól felszerelt, túlerőben lévő csapatait. Ennek a kimagasló hadtörténelmi, történelmi eseménynek állít emléket az „Ilyen tavasz csak egy volt az életemben 1849–2009” elnevezésű országos kiállítássorozat. A tárlat a forradalom kevésbé ismert eseményeinek előtérbe helyezésével a tavaszi hadjárat előzményeit, történetét dolgozza fel egészen a győztes pákozdi csatáig. A látogatók betekintést nyerhetnek a korszak varázslatos világába a forradalmi röplapok, falragaszok, valamint a hadi felszerelések különböző tárgyai-

nak megtekintése által. A vándorkiállítás következő állomása a Békés megyei Munkácsy múzeum lesz 2009. november 12-től 2010. február 28-ig. Ha valakinek akad némi szabad ideje a borongós, fagyos téli napokon, látogasson el a kiállításra! Mindenképpen érdemes! Meg kell ragadnunk minden alkalmat, hogy méltóképpen megemlékezzünk a magyar nemzet szebb, reménytelibb napjairól. Hiszem azt, hogy ez is erőt és kitartást adhat a hazánkért aggódó szívekbe.

„Művészi dialógus a fákkal” Interjú Drienyovszki János szobrászművésszel

Drienyovszki János 55 éves, békéscsabai születésű szobrászművész kiállítása a 2009. november 28-án 17 órakor kezdődő Irodalmi Kávéház keretében lesz megtekinthető Békéscsabán, az Evangélikus Egyház Nagytermében (a Luther utca 1. szám alatt). A kiállítás apropójaként beszélgetünk a művésszel az alkotómunkájáról, családjáról, hivatásáról, életfelfogásáról.

János korábban nemzetközi karatebíró is volt, jelenleg pártfogó felügyelőként büntetőügyi mediátori feladatokat lát el csoportvezetőként a Fővárosi Igazságügyi Hivatalban. Mivel kollégámról és jó barátomról van szó, ezért természetesen tegeződünk.

M.: Békéscsabán születél, családi gyökereid itt találhatók, az egykori Rózsa Ferenc Gimnáziumban végeztél el középiskolai tanulmányaidat, aztán életutad az ország más vidékeire vitt. Mit jelent ma neked Békéscsaba?

D. J.: A mai Békéscsabához már nem sok közöm van, azon kívül, hogy itt él édesanyám a húgom a családjával, illetve néhány volt osztálytársam, akikkel laza kapcsolatot tartok, érettségi találkozókra beszélgetünk nagyon jókat.

Hogy mégis válaszoljak a kérdésre, azt kell mondanom, hogy az az életérzés, ami jellemezte gyerekkoromban a várost, az szerencsére mind a mai napig felfedezhető. Egy példával tudnám igazán érzékeltetni, hogy mire gondolok. Több mint tíz alkalommal szerveztem Békéscsabára nemzetközi és klub karate edzőtábort. Az ország és Európa minden részéről érkeztek karatékák, akik két dolgot emeltek ki mindig pozitívumként. Az egyik a finom ételekre vonatkozott, a másik pedig az itteni emberek kedvességére. Tudom, hogy ez közhelyszerűen hangzik, de én büszke vagyok arra, hogy csabai vér folyik ereimben, mert Csabán kívüli életem is a fenti tétteleket igazolja. Létezik ez a dél-alföldi mentalitás, a melegszívűség, a dolgokhoz való jó szándékú hozzáállás, a sajátos humorérzék. Még annyit, hogy már három éve hazajárunk disznót vágni, a gyerekeim is értik már ezt a hagyományt.

M.: Hogyan alakult életed az érettségi megszerzése után?

D. J.: Sok választásom nem volt. Szerettem volna továbbtanulni, ehhez el kellett menni, de a lányokba is belegabalyodtam annyira, hogy ajánlatos is volt. Debrecenbe kerültem tanítóképzőbe, ennek elvégzése után másfél hónapig tanítottam a 2-es iskolában, majd katona időmet töltöttem Szentesen. Utána Szegedre kerültem, feleségem ott volt egyetemista, itt két évet tanítottam, majd visszatértem feleségem szülővárosába, Debrecenbe. Innen huszonnégy év után költöztünk Budapestre, ahol most is élünk.

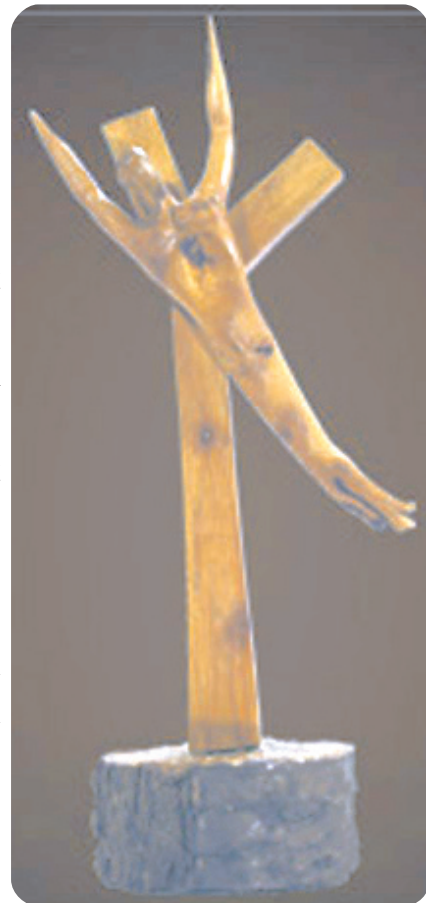
Debrecenben négy éven keresztül voltam tanító, majd eltérített a pályámról az új szerelem, amit még Szegeden ismertem meg: a karate. Saját sportegyesületet hoztam létre a családi házunk pincéjében, ahol karatét oktattam egészen 2002-ig. Négy danig jutottam a Kyokushin karatéban, négyszer jártam Japánban karatét tanulni, két vizsgámat ott tettem le. Később pártfogó is lettem, illetve manapság már csak bűnügyi mediációval foglalkozom. A karatéval megszakítottam minden kapcsolatomat, mert felülírta harminc év után egy újabb szerelem, a szobrászat.

M.: Mióta foglalkozol képzőművészettel, szobrászattal?

D. J.: Ez is még Békéscsabához kötődik, a gimnáziumban kezdtem el foglalkozni a képzőművészettel. Rajzoltam, festettem. Nem hallgathatom el azt az esetet, ami megtörtént velem, és évekre „jegelte” ebbéli előmeneteletem. Az akkor a gimnáziumba kerülő művésztanárnak mutattam meg műveimet, akiből olyan vélemény buggyant ki, amittől teljesen megsemmisültem akkor. Volt egy aktrajzom, amit én

nagyon jónak tartottam (ne felejtjük el, 15 éves voltam akkor), mert megtestesítette az akkori vágyaimat, nőideálokat. Nos, erről a rajzról azt mondta a tanár úr, hogy az ember nem azért rajzol nőt, mert azt magáévá akarja tenni. Kicsit szóki-mondóbban hangzott el az ítélet. Nos, én ezt akkor úgy értelmeztem, hogy nekem semmi keresni valóm nincsen ezen a pályán, ha ennyire látszik a művemen a személyiségem, ha ilyen meztelen tudok lenni.

A képzőben persze azért rajz volt a speciális kollégiumom, itt is kellett foglalkozni a képzőművé-

szettel. Jelentős hatású volt a nászutunk ebből a szempontból. Tudni kell, hogy az elsők közé tartoztunk 1979-ben, akik nyugat-európai körutat tehettünk Interrail igazolvánnyal, vagyis egy hónapos vonatbérlettel. A körút során bejártuk az európai nagy múzeumokat.

Most megint hosszú periódus következik: családalapítás, karate, időnként egy-egy grafika, később szobor. 2000 körül lódultak meg az események körülöttem, amikor is kiállíthattam műveimet a debreceni volt iskolámban. A profinak mondható periódusom 2003-ban indult, amikor is meghívást kaptam egy nagyszabású művésztaborba Japánba, Inamiba. Itt találkoztam a világ minden tájáról meghívott profikkal, akik közül kettővel mind a mai napig tartjuk a kapcsolatot. 2007-ben felvettek a Magyar Alkotóművészek Egyesületének szobrász szekciójába. Azóta járom a táborokat, otthon, műtermemben csapkodom a fát.

M.: Miért pont a fát választottad az alkotásaid alapanyagául?

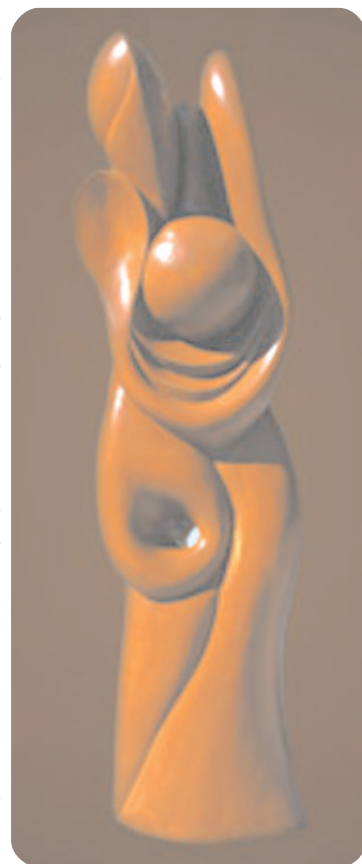
D. J.: Ez jó kérdés. Nem döntés hozta, valahogy kialakult.

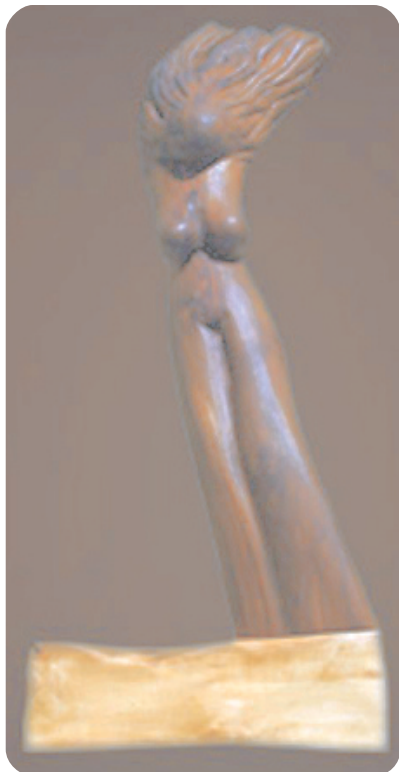
Egyik motívuma a felmenőim paraszti származása lehet. Nyaraimat tanyán töltve meglehetősen közel kerültem a természet-hez, a természetközeli életmódhoz, így a fáról is sok mindent megtudtam. Akkoriban mászni szerettem rájuk a legszívesebben. Egy biztos: a fa az az anyag, amivel dialógusba tudok kerülni. Beszélgetünk, mondhatnám, ha ez nem lenne képzavar, de ez a fordulat fejezi ki azt a viszonyt, ami köztünk van.

A színben száradó fáimat nézegetve, mire valamelyikük bekerül a műterembe, már kialakult bennem egy kép arról, hogy mit kell faragnom belőle. Mivel organikus anyag, rendelkezik előélettel. Állaga, formája beszél a sorsáról. Ezt a sorsot megértve, tiszteletben tartva igyekszem formálni a szobrot.

M.: Mit szeretnél kifejezni az alkotásaiddal?

D. J.: Egy szóval: esztétikumot. Vagyis igazából semmit. Azt szeretem képzelni, hogy a szemlélőben elindít a látvány egy esztétikai befogadási folyamatot, amit esztétikai örömként, élményként él meg. Engedi a saját személyiségén átérteszteni a látottakat. Meg azt is szeretném képzelni, hogy mindenkinek mást és mást jelenthetnek a műveim, mert akkor talán sikerült valami általánosabb tárgyat létrehoznom annál a felismerésnél, hogy ez egy ló szobra például.

M.: Hogyan tudod a szobrászkodást munkáddal, családdal összeegyeztetni?

D. J.: Úgy érzem, könnyen. Ezek a síkok nem zavarják egymást. Családapaként, munkámat végzőként párhuzamosan dolgozott, dolgozik az agyam a művészeti kérdésekkel. Ahogyan nem zavar bennünket a napi tevékenységünkben a vegetatív idegrendszer működése, úgy ez itt sem zavaró. Természetesen felmerül a kérdés, hogy mi lett volna akkor, ha csak művészettel foglalkoztam volna eddigi életemben? Rossz a kérdés. Az embernek illő mindig azt tennie élete során, ami egyéniségének, késztetéseinek, adekvát szerepeinek megfelelő. Ha a késztetés későbbi, akkor annak akkor jött el az ideje. Nem érzem azt, hogy valamiről lemaradtam volna, vagy bármit elpazaroltam volna. Egyébként is úgy érzem, hogy mivel életem első fél évszázadát főként a testem edzésére fordítottam, akkor a második fél évszázadom legyen a szellemem fejlesztéséé.

M.: A japán kultúra különös jelentőséggel bír életedben, és nem csak a karate miatt. Beszélnél erről?

D. J.: Ez egy valóban mély kötődés. Japánban otthon érzem magam. Utaltam arra, hogy ismerem a tanyasi emberek életét. Nos, a keleti kultúra, így a japán is nagyon hasonlít gyerekkori tapasztalataimra. Csak néhány példa. A paraszt ember nem hazudhatta a munkáját, mert ki volt szolgáltatva az elemeknek, alázattal kellett viszonyulnia hozzá. Nagyon fontos volt az is, hogy a közösség össze tudja rakni a tapasztalatokat, vagyis azt kellett szem előtt tartaniuk, hogy mi az, amihez a másik ért, amit tud. Mindezeket az eredményeket a szuper modern hatalmas városban is, mint Tokió, meg lehet találni. Paradoxon, de ott úgy érzem magam, mint gyerekkorom tanyai világában.

M.: Hol láthatóak a műveid?

D. J.: A legtöbb persze saját tulajdonomban van. Nézzük a többbit. Japán, Horvátország, Lengyelország, Észtország jelzi a külföldön található köztéri szobraimat. Magyarországon van szobrom Debrecenben, Hosszúpályiban, Letenyén, és barátaim, ismerőseim birtokában szerte az országban. Na és persze a honlapomon: www.drie.hu.

M.: Nagyon köszönöm a beszélgetést.

Zenés baj

A minap volt szerencsém egy csapat fiattal együtt meghallgatni néhány mai muzsikát, és egyiknek-másiknak még a videós verzióját is láttuk. Éppen az egyik videós nóta fogott meg, illetve gondolkodtatott el. Az „I Gotta Feeling” című.

A viszonylag dallamos, kellemes diszkó ritmusok mögött egy szélsőséges partiidő veszi kezdetét, aminek nem nagyon akar vége lenni, és minden, szó szerint minden belefér a buliba. Nincs korlát, sem pénzbeli, sem erkölcsi, sem kulturális, sem értékbeli. Már majdnem elhiszem, hogy tényleg király, amikor lassan mégis hazaindul egy-két partizó, és alig állva a saját lábán, egymást támogatva, támolyogva, bizonytalanul botorkálva keresik az irányt, ami haza vezet.

Mégsem tart örökké, és mégsem lehet folyamatosan fenn lenni, fenn maradni. Persze ettől nem vagyok boldog, az „Ugye, mégis igazam volt?” érzés sem akar eltölteni, inkább azt érzem, hogy sajnos becsapás van ezerrel, és a fiatalok már megint áldozatul estek valami hamisnak, ami igen színesnek és érdekesnek, de legalábbis nagyon jónak tűnt. A hajnal meg csak jön, és fáj a fej, és ég a bél, és savanyú a száj, és bűdös a hánnyadék, ami a parti után maradt. Persze a következő estére, azaz még aznapra a romokat eltakarítják, de kik is a bevándorlók, akik nem látszanak sehol, néha csak egy-két film margóján, hiszen illegálisak, de ők bármit örömmel felnyalnak, ha megfizetik. Csöndben és hatékonyan dolgoznak, nem gondolnak bele, mi is történhetett. Túl vannak már

ezen, hiszen az egész napi munkájuk bére alig lenne elég egy „sato”, izé, francia pezsgőre, amiből itt ugye szinte pataknyi folyt el, nem beszélve a zamatos eprekről, melyek csumái széttaposva szerteszét hevernek a padozaton, hánnyadékkal vegyülve. A mellékhelyiségekről nem kell már szót ejtenem. Talán annyit mégis, hogy hiába az elektronikus érzékelő, hiába az automatikus öblítés, a fecskendők szerteszét rugdosva hevernek számolatlanul a parketten, és úsznak a klozet vízszintjén felkiáltó jel gyanánt, társulva néhány kósza tamponnal, mely még gyenge jele annak, hogy emberi lények jártak itt, akiknek szükségleteik és hormonjaik is vannak, nemcsak flash-ük.

És a közeledő éjszakára újra patyolat és fény veszi körül az előbb még okádéktól és szennyes lábnyomoktól mocskos padlót. Újra tele vannak az üvegek, és újra tiszták és csillogók az előbb még elkent rúztól maszatos és homályos poharak. Mire leszáll az éj, minden a helyén van.

Enyhén kótyagos, kicsit másnapos, de frissen mosott és vasalt ruhában, kellemes illatú fiatalok érkeznek, akik a nagy mesterséges tisztaságban nem érzékelnek semmit sem a saját szagukból, sem a tegnap éjszaka romjaiból. Még csendes, visszafogott a zene, de a fények már jósolják a nagy és szinte véget nem érő új parti kezdetét, ami hajnalig meg sem akar majd állni. És újra és újra, míg végül...

laca

Amire csak Isten tudja a választ

Érdekes, hogy gyakran mennyire vakon bízunk a tudományban, s közben nem vesszük észre, hogy néhány alapvető, hétköznapi kérdésre nem ad választ. A tudósok ma sem tudják például, hogy pontosan hogyan is működik a gravitáció.

Arra sincs elfogadott tudományos magyarázat, hogy miért ásítunk. Leggyakrabban az unalommal, máskor kimerültséggel vagy éppen stresszel hozzák összefüggésbe. Korábban úgy tartották, hogy a vérben lévő oxigént pótoljuk ezzel, mára viszont tudjuk, hogy ásításkor az oxigénbevitel még csökkenhet is a normál légzéshez képest. Egy másik magyarázat szerint az agyunk hűtésében van szerepe. Egyesek azt is megfigyelték, hogy az ejtőernyősök pillanatokkal az ugrás előtt ásítanak egyet, ez ugyanis állítólag segíti az éberségüket.

Arra még nehezebb magyarázatot találni, hogy ha valaki ásít, akkor miért ásítanak a körülötte lévő emberek is. Ez akkor is így van, ha csak videofelvételen látjuk a másikat.

Az ásítás nem csak az embereknél, hanem például a csimpánzoknál is ragadós. A tudósok szerint ennek evolúciós oka lehet: így jelezhettek egymásnak a csoportosan élő állatok. A csimpánzokon kívül sok más emlős, sőt néhány madár és hüllő is szokott ásítani.

Az emberi ásításról a következőket biztosan tudjuk:

1. Egy átlagos ásítás 6 másodpercig tart.
2. Az emberek először 11 hetes koruk körül, tehát már magzati korban is ásítanak.
3. Az ásítás csak egy és két éves kor között válik ragadóssá.

Azt viszont talán sosem tudjuk meg, hogy mi is azért ásítunk és nyújtózunk-e felkelés után, amiért a macska. Talán nem is fontos tudnunk.

t

Kép: <http://www.flickr.com/photos/tjblackwell/3614126801>

Rémségek Cirkusza

Filmkritika és ajánló

A vámpírtörténetek kimeríthetetlennek látszó témája újra bebizonyította, hogy valóban az. A közelmúlt megannyi vérszívós könyve és filmje mellé besorakozhat a „Rémségek Cirkusza” is. A készítők, hogy növeljék a fantáziahatást, a vámpírok mellé más – igen hasonló, csak életmódjukban különböző – lényeket is alkottak. Az adaptációban sok, korábbi filmekből ismert elem is megtalálható, például a „Men in black”-ben látható vakuzás – igaz, itt nincs vaku, de emléktörlés igen.

Az egyik főszereplőt alakító John C. Reilly-t már ismerhetjük, hiszen annak idején a „Chicago”-ban játszott szerepéért Oscarra jelölték. Mindezek ellenére sem mondhatni kiemelkedőnek, hiszen neve hallatán nem csillan fel ezernyi epekedő szempár. Ebben a sztoriban mégis valahogy megváltozik a róla kialakított kép. A smink, a ruhák és a frizura nem a megszokott Reilly-t mutatják. Szerepével csak egyetlen, de végzetes probléma van. Megint egy emberbarát vámpír tűnik fel a színen. Még el sem felejtettük az „Alkonyat” Edwardját, máris megjelenik egy újabb feldolgozni való, megmási-tott vámpírmese.

A film főszála a fiatalabb korosztály szája íze szerint kialakított fantázia-miliőben bontakozik ki. A mutánsok lakta cirkusz ad otthont a frissen vámpírrá vált Darrennek, aki arra törekszik, hogy ne igyon embervért. Itt nem jelenik meg az állati vérrel táplálkozó, „tofun élő” vámpír képe. Sokkal egyszerűbben oldják meg a dolgot: az éjszaka lényei – pont, mint az első vámpírtörténetekben – korporsóban alszanak, nem esznek, érzékenyek a fényre és vért isznak. Itt az a csavar, hogy vannak ugyan vérszívó vámpírok, de nem ölik meg az embereket, csak „kortyolnak” belőlük, és vannak azok, akik meg is ölik ételüket. A filmben utalások vannak arra, hogy ez az elvadult része a vámpírtársadalomnak fel akarja bontani a százéves békét vámpír és vérszipoly között.

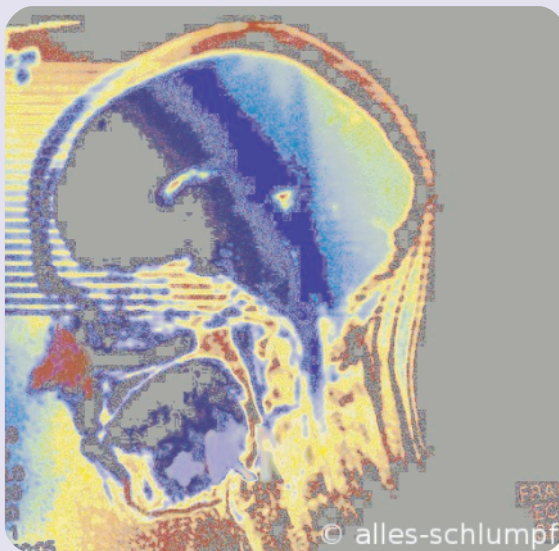
Egyértelműen kirajzolódik, hogy a vérszipolyok a rosszak. Számomra pedig érthetetlen, hogy a „természetes” vadságot – hiszen a vámpírok minden régebbi, stílusbeli filmben a gonoszt alakították – miért kell átalakítani jóvá. Elvégre elfogadtuk, hogy ezek a lények megölik az embereket. Hogy miért fogadtuk el ezt ilyen könnyen? Mert ezek a lények nem léteznek. Létezik rossz és jó ember, vannak gyilkosok és szentek, de a vámpír se nem jó, se nem rossz, vámpír nincs.

A „Rémségek Cirkusza” egy könnyen emészthető, izgalmakkal és látványos elemekkel teli fantasy. De sajnos rosszkor kerül a filmvászonra, mert egy igen hasonló témájú filmsorozat második része veszélyesen közel debütál, és egy hónap kevés a sikerhez. Remélem, a történet folytatásával várnak egy keveset, hogy legyen lehetősége kibontakozni.

Nem emlékszem! Kitoröltelem!

Mára realitásként beszélnek az olyan tablettáról, amely képes arra, hogy a bevétele megelőző hat órát törölje az ember emlékezetéből. Hamarosan aktuálissá válhat a kognitív szabadságjog mint alapvető emberi jog kérdésköre: jogunk van-e a saját tudatunkhoz? Törölhetünk-e belőle részeket tetszésünk szerint?

A memóriatörléshez már eddig is voltak eszközeink. Megfelelő mennyiségű házi pálinka elfogyasztása például hasonló hatásokat eredményez. Mára viszont jóval többről van szó. Az idegtudomány hatalmas lépetekkel halad előre. Az új farmakológiai és neuro-

technológiai eredmények lehetővé teszik az agy elektrokémiai úton történő megfigyelését és manipulálását. Talán nem is kell olyan sokat várnunk arra, hogy gyógyítás és megelőzés helyett az agy mesterséges javításáról, fejlesztéséről, kiegészítéséről beszéljünk. Ki, hogyan és miért nézhet bele az agyunkba? Kinek és mit van joga módosítani benne? $2+2=4$? Az ezekhez hasonló kérdések nem a távoli jövő kérdései.

t

van. Gyerünk!”. Talán aki leírta, az sem emlékszik rájuk.

Teljesen lényegtelen dolgok, és valahogy élesen megmaradtak. Más szavak, események meg eltűntek, kevés sikerrel próbálnak emlékeztetni nosztalgikus hangulatú barátaim. Pedig nekik az élő, valóságos, nekem meg legenda, még ha velem történt is. És olykor a teljesen felesleges dolgok maradandóak.

Tudhatom-e, hogy a mostani pillanataimból melyik marad meg? Tudom-e befolyásolni? Néha úgy tűnik, az előző pillanat rendesen bevésődött, biztos emlékezetes lesz, de néhány nap múlva már nem emlékszem rá. Csak hogy volt valami.

Ez vajon büntetés vagy ajándék? De talán tényleg jó, hogy nem manipulálhatom saját emlékeimet.

mis

Emlék-más

Vannak emlékeim. Ez így egy örömteli dolog, de finoman szólva nem eget rengető. Tulajdonképpen arra gondolok, hogy van emlék, ami csak az enyém. És nem azért, mert egyedül éltem át, hanem valószínűleg senkit nem ragadott meg. Mire gondolok?

Nemrég eszembe jutott néhány szó egy már megszűnt lap réges-régi képregényéből. Aztán egy másik kifejezés egy másik hasonló lapból. Valószínűleg senkinek nem jelent semmit az a mondat, hogy „hű de béna ez a véső”, vagy „Szép időnk

Csodálkozás

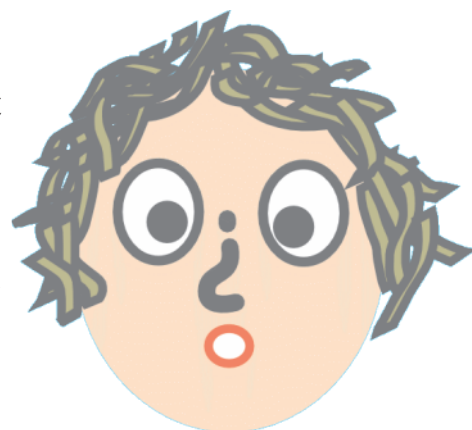
Előfordul, hogy csodálkozom.

Van, hogy új dolgokon, amikről nem tudtam eddig. Máskor olyan dolgokon csodálkozom, amiket tudtam, csak nem jutottak eszembe, és az aktuális összefüggésben érdekesek. Van, hogy rácsodálkozom olyan dolgokra, amiket tudok, eszembe is jutnak, mégis érdemesek a csodálatra. Ez egyfajta gyönyörködés.

A csodálkozás talán nem elsősorban intellektuális, inkább esztétikai élmény. Nem a nagy bölcsesség, okosság miatt állok meg egy pillanatra, hanem annak szépsége, egyszerűsége vagy bonyolultsága ragad meg. Valahogy rezonál velem, hat rám, elbűvöl.

Csodálkozni jó. Akkor is, ha az arcomon talán más látszik.

mis

A TARTALOMBÓL

Te mit választanál?

- 2. oldal -

Ütős csabaiak

- 6. oldal -

Ilyen tavasz csak
egy volt az életam-
ben

- 7. oldal -

Művészi dialógus a
fákkal (interjú)

- 8. oldal -

Zenés baj

- 12. oldal -

	9	5	4	6				
3		4	9		1		5	
			3					4
6			7		4		2	
		1		2		3		
	4		5		9			6
9					7			
	6		2		8	5		3
				4	3	2	9	